

Verksamhetsuppföljning 2016

Barn och utbildning

Enhetens uppdrag:

Barn och utbildning är indelat i fyra verksamhetsområden: Barn och utbildning gemensamt som omfattar övergripande kostnader för verksamheten så som ledningsorganisation och facklig verksamhet. Barnomsorg omfattar förskole- dagbarnvårdar- samt fritidshemsverksamhet. Grundskola inkl. förskoleklass omfattar även kommunens grundsärskola, elevhälsa samt stödorganisation och skoladministration. Gymnasie- och vuxenutbildningen inklusive SFI – svenska för invandrare.

Vad är en verksamhetsplan?

En verksamhetsplan är en skriven plan av de aktiviteter man planerar att genomföra i verksamheten.

Verksamhetsplanen konkretiserar hur vision, mål och strategidokument ska förverkligas det kommande året.

En verksamhetsplan är inte bara sammanbunden med politiska målsättningar, utan även med kommunens budget. Budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året och ligger även den till grund för verksamhetsplanen, eftersom det ska finnas täckning i budgeten för aktiviteterna verksamheten planerar.

Verksamhetsplanen ska vara realistisk och aktiviteterna som nämns i den ska vara sådana som verksamheten beräknar att genomföra.

Verksamhetsberättelsen som skrivs till delårsbokslutet per sista augusti och till årsredovisningen efter årets slut återkopplas mot verksamhetsplanen för att stämma av om de aktiviteterna genomförts som planerat.

Varje avsnitt i verksamhetsplanen inleds med en kortfattad instruktion.

Prioriterade mål och planerade aktiviteter

Kommunfullmäktige har till visionen antagit sex utvecklingsområden som är särskilt viktiga att satsa på. Till varje utvecklingsområde finns ett antal prioriterade, kommunövergripande mål. Dessa mål tillsammans med texten om utvecklingsområdet ger en tydlig bild av vad kommunen vill uppnå. Varje mål är knutet till en indikator. Indikatorerna är naturliga vägvisare för kommunfullmäktige för att se om vi är på väg att nå vision och utvecklingsområden.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen styr mot visionen och de sex utvecklingsområdena Vättern, Boende, Levande Hjo, Hållbarhet/Natur, Tillsammans och Besökare. Kommunfullmäktige har i budget och verksamhetsplan 2016 antagit 22 prioriterade målsättningar för att följa upp att verksamheten rör sig i riktning mot visionen och de sex utvecklingsområdena. Kommunstyrelsen har kompletterat med ett antal, mer konkreta mål. Av dessa fokuserar barn och utbildning särskilt på nedanstående mål. I anslutning till varje mål anger verksamheten sitt planerade strategiska arbete och även planerade aktiviteter för att nå en högre grad av måluppfyllelse under 2016:

I. I verksamhetsplanen får respektive verksamhet välja ut vilka politiska mål man känner ansvar för. Till dessa mål ska anges i löptext hur verksamheten avser att strategiskt arbeta mot varje utvalt mål och varför det kommer bidra till ökad måluppfyllelse. Det ska även göras en lista över de konkreta aktiviteter man planerar genomföra under året.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål I:

Hjo ska vara en attraktiv boendekommun med positiv befolkningstillväxt

Så här har verksamheten arbetat under 2016 för att nå målet:

Under våren har arbetet med att förenkla och uppdatera informationen rörande barn och utbildning på kommunens hemsida fortgått. En rutin som tydliggör vem som har ansvaret för informationen på de olika sidorna har tagits fram och fastställts av verksamhetschefen. Under hösten har arbetet med utformningen av kommunens nya webbplats fortgått och barn och utbildning har påbörjat arbetet med att se över hur strukturen på vårt område ska se ut. I och med lanseringen av den nya webbplatsen kommer det stå en sidansvarig på varje sida vilket kommer tydliggöra informationsansvaret.

I maj behandlades en förstudie om lokalsituationen i grundskolan i kommunstyrelsen och överlämnades till budgetberedningen för vidare behandling. Förstudien visar på att det finns behov av ytterligare undervisningslokaler inom tätorten till följd av ett ökande elevantal samt att fler elever som bor strax utanför tätorten väljer att gå i skolan i tätorten. Även grundsärskola signalerar om behov av ytterligare lokaler till följd av ett ökande elevantal vilket kommer att lösas inom befintliga lokaler. Under hösten intensifierades arbetet med lokalförsörjningen och en plan för lokalförsörjning som tar ett helhetsgrepp över verksamheten, från förskola till vuxenutbildning, presenterades för politiken. Planen, i form av ett politiskt inriktningsbeslut, har arbetats in i investeringsbudgeten vilket innebär att en ny grundskola planeras i tätorten som ska stå färdig till läsårsstart i augusti 2021, att B-huset renoveras under 2018 och att en ny förskola byggs i Korsberga 2019. Det är en stor satsning på skolans verksamhet och lokaler vilket är väldigt glädjande och som kommer ge oss förutsättningar att bedriva en god verksamhet många år framöver.

Representanter för förskola och skola medverkade under våren på Jönköpings universitets professionsdag för att marknadsföra Hjo för blivande lärare. Bland annat presenterades förskolans litteraturprojekt av kommunens läs- och skrivutvecklare tillsammans med ett par förskollärare. Vi ser att vi behöver arbeta på hur vi som kommun marknadsför oss när vi är ute på liknande mässor. Med tanke på den hårda konkurrensen om behörig personal till förskola och skola behöver vi medverka vid fler tillfällen där vi har möjlighet att nå potentiella medarbetare. Det hänger ihop med arbetet att få fler studenter att göra sin VFU i Hjo vilket våra verksamheter jobbar med fortlopande.

Aktivitetsplan 2016:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig	Status?
Ta fram rutin för arbete med hemsidan	En rutin med ett årshjul för arbetet med hemsidan ska tas fram där det tydlig framgår vem som ansvarar för vilken sida, vilken information som ska finnas där och när information ska uppdateras.	Aug 2016	Webb-redaktör	Klart

Lokalförsörjning	Färdigställa förstudien om lokalsituationen på Guldkroksskolan och sammanställa behovet av lokaler inom barn och utbildnings verksamheter och ta fram en plan för lokalförsörjning utifrån detta.	April 2016	BU-chef	Klart
VFU-studenter	Försöka få hit VFU-studenter för att på så sätt kunna locka hit nya medarbetare/invånare.	Dec 2016	Resp. rektor/ förskolechef	Löpande

Indikator: SCB befolkningsstatistik / SCB medborgarundersökning	2012	2013	2014	2015	2016
- Antal personer som bor i Hjo	8 840	8 805	8 885	8 983	9 048
- Betygsindex för Hjo kommun som en plats att leva och bo på (NRI)	53 (medel 57)	Ingen mätning gjordes	58 (medel 57)	Ingen mätning görs	62 (medel 58)

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 5:

Ej uppfyllt

Eleverna i Hjo kommuns grundskolor ska nå målen

Så här har verksamheten arbetat under 2016 för att nå målet:

Våra elever har fortsatt en hög måluppfyllelse och andelen elever som har behörighet till gymnasiet har ökat lite jämfört med föregående läsår vilket är glädjande. Alla enheter har arbetat med avstämningar av måluppfyllelsen vilket är ett arbete som görs tillsammans med elevhälsan och syftar till att fånga upp de elever som befaras inte nå målen och på så sätt kunna sätta in tidiga insatser. I detta arbete deltar elevhälsoteamet aktivt med stöd. Under hösten har rektorsgruppen haft gemensamt kollegialt lärande utifrån uppdraget att styra och leda enhetens elevhälsoarbete.

Alla skolenheter har under året arbetat med Läsllyftet vilket har varit en uppskattad och bra satsning. Vissa enheter slutförde Läsllyftet under våren medan andra startade under hösten och slutför under våren 2017. Vi kan redan nu se att medverkan i Läsllyftet gett effekt i undervisningen, bland genom en utveckling av gemensamma metoder/arbetsätt på skolorna, men det är för tidigt att se resultat av arbetet i elevernas måluppfyllelse.

Samtliga enheter erbjuder sina elever läxhjälp en gång per vecka där minst en pedagog finns på plats. På högstadiet har man under året haft olika läxhjälpgrupper igång, dels allmän grupp och ämnesspecifika i matematik och engelska. Det är en varierad elevgrupp som besöker läxhjälpen, både de som behöver extra stöd för att nå målen och de som har ambitioner att få högre betyg. Pedagogerna kan se att det gör skillnad för eleverna som kommer dit att kunna få extra stöd. Under våren erbjöds påsklovsskola på högstadiet vilket var väldigt lyckat men ingen sommarlovsskola. Anledningen till att man valt att inte erbjuda sommarlovsskola för årskurs nio är att det är en kort tidsperiod då det är möjligt att kunna komplettera sina betyg och att det är svårt att få behörig personal till sommarskolan.

En utvärdering av 2-lärarsystemet på Bläckfisken har presenterats för politiken under hösten. Personal och rektor anser att arbetsättet har fungerat bra och att man har kunnat organisera undervisningen på olika sätt vilket har varit givande för de elever som tidigare inte orkade med undervisningen på ett bra sätt. Dock har systemet medfört extra kostnader för enheten och vill man fortsätta med ett 2-lärarsystem krävs att enheten ser över sin interna resurs- och arbetsfördelning.

Det är glädjande att våra elever fortsatt har en väldigt god måluppfyllelse med en hög behörighetsgrad till gymnasiet. I år kan vi även se att skillnaderna mellan tjejerna och killarnas meritvärde minskar vilket är något som 7-9 har arbetat aktivt med under flertalet läsår och som vi nu ser har gett resultat. Trots våra fina resultat där vi ligger över rikets medel både vad gäller behörighet till gymnasiet och meritvärde så är vi inte nöjda förrän alla våra elever i grundskolan når målen. Därför bedömer vi att målet att eleverna i Hjo kommuns grundskolor ska nå målen inte är uppfyllt.

Aktivitetsplan 2016:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig	Status?
Avstämningar av måluppfyllelsen	En gång varje termin ska måluppfyllelsen följas upp för att se till att alla elever har bästa förutsättningarna för att nå målen.	Dec 2016	Resp. rektor	Klart

Läsflytet	Under innevarande läsår 2015/2016 deltar lärare i åk F-3 på Guldkroksskolan, samtliga lärare i Fågelås och Korsberga samt lärare i svenska åk 7-9 i satsningen. Nästa läsår, med start ht 2016, deltar resterande lärare i kommunen.	Juni 2016 resp. Juni 2017	Resp. rektor	Pågår
Läxhjälp/Lovskola	Högstadiet erbjuder läxhjälp, mattestuga och engelskastuga varje vecka dit eleverna kan gå och få hjälp utifrån sina egna behov av behöriga ämnespedagoger. Under påsk- och sommarlov anordnas också lovskola.	Dec 2016	Rektor 7-9	Klart
Utvärdering Bläckfisken	En utvärdering av satsningen på två pedagoger i varje klass ska göras efter vårterminen 2016.	Sep 2016	Rektor Bläckfisken	Klart

Indikator: Skolverkets årliga uppföljning (Siris)	2012	2013	2014	2015	2016
Andel elever som är behöriga att söka gymnasieutbildning.	83,5 %	93,2 %	90,8%	90,4 %	90,7%

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 6:

Uppfyllt

Det ska vara enkelt att få barnomsorg i Hjo kommun

Så här har verksamheten arbetat under 2016 för att nå målet:

Under året har Knäpplans förskola öppnat alla sina avdelningar vilket innebär att vi utökat våra permanenta förskoleplatser. Det har fortsatt varit ett högt tryck på barnomsorgen under året och förvaltningen jobbar löpande med att bevaka lokalsituationen inom förskolan och planera framåt så att det finns tillräckliga lokaler för verksamheten. Under hösten har en utredning kring lokalbehov inom barn och utbildning presenterats för kommunstyrelsen där vi kunde konstatera att som det ser ut just nu så klarar vi att bedriva förskoleverksamhet i våra befintliga lokaler de kommande åren vilket innebär att vi kan planera mer långsiktigt. Det finns i investeringsbudgeten avsatt medel för att permanenta en avdelning på Orrelyckans förskolan 2017 och för att bygga en ny förskola i Korsberga 2019 vilket kommer innebära att vi fortsatt kan erbjuda bra möjligheter till barnomsorg i vår kommun.

Vi kan konstatera att 98 % (alla förutom en familj) som har ansökt om plats i kommunens barnomsorg har fått plats inom tidsperioden för vår kommunala platsgaranti, dvs. tre månader för förskoleplats. Anledningen till att indikatorn visar på 58 % (medel i KKIK 64 %) beror på att undersökningen utgår från önskat placeringsdatum. Det innebär att det går att lämna in en ansökan med önskemål om att få barnomsorgsplats två dagar senare och får man inte plats inom dom två dagar räknas det som att man inte fått plats på önskat placeringsdatum trots att man får plats inom tre månader. Dock är väntetiden för dem som inte fått plats på önskat datum i snitt 10 dagar vilket är betydligt under medel på 28 dagar (KKIK 2016) vilket visar på att vi har en bra planering av barnomsorgsplatser. Ytterligare faktorer som påverkat att indikatorn i år visar en lägre procent än tidigare är att relativt få barn fått placering under mätperioden vilket innebär att det gör större skillnad procentuellt när de inte fått plats på önskat datum. Förvaltningen har också märkt av att fler lämnar in ansökan om plats med kortare framförhållning, det leder till att det visar att det är färre som fått plats på önskat datum än tidigare år. Vi bedömer att målet är uppfyllt då 98 % av de som ansöker om barnomsorgsplats får plats inom den bestämda tidsgarantin för Hjo kommun.

Aktivitetsplan 2016:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig	Status?
Lokalförsörjning	Utreda behovet av lokaler för förskoleverksamheten och tillsammans med de andra verksamhetsområdena inom BU ta fram en plan för lokalförsörjning utifrån detta.	April 2016	BU-chef Förskolechefer	Klart

Indikator: Kommunens kvalitet i korthet	2012	2013	2014	2015	2016
Andel barn som har fått plats på önskat placeringsdatum.	63 %	80 %	80 %	77 %	58 %

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 7:

Ej uppfyllt

I Hjo ska våra barn i förskola, skola och fritidshem känna sig trygga

Så här har verksamheten arbetat under 2016 för att nå målet:

Resultatet från årets brukarundersökning i årskurs 5 och 8 samt förskolan visar att det fortsatt är en överväldigande majoritet av våra barn som känner sig trygga i förskolan och skolan. Vi ligger över rikets medel både när det gäller årskurs 5 och 8. Andelen som känner sig trygga har dock minskat något i grundskolan så det är viktigt att vi fortsätter allt det goda arbete som görs ute på enheterna för att se till att alla våra barn trivs och känner sig trygga när dom är i verksamheten.

Hjo kommun är en av tre kommuner som under 2016 deltagit i projektet Fullföljda studier/ Inkluderande lärmiljöer (FIL) i samarbete med Skaraborgs kommunalförbund samt högskolan i Skövde. Syftet har varit att främja fullföljda studier genom att bygga inkluderande lärmiljöer i skolorna, öka kunskaperna på både skol- och huvudmannanivå samt genom forskning bidra till att stärka den samlade kunskapen om inkluderande lärmiljöer. Inkluderande lärmiljöer leder till ökad måluppfyllelse och ökad trygghet och trivsel i grundskolan. Som en fortsättning på FIL kommer kommunen under 2017 att delta i ett fortbildningskoncept vars syfte är att bidra med mer kunskap som vilar på en vetenskaplig grund för att skolor på ett främjande, förebyggande och akut åtgärdande sätt ska kunna skapa optimala inkluderande lärmiljöer präglade av trygghet och studiero för kommunens alla elever. I detta arbete kommer Elevhälsans samlade tvärprofessionella kompetens att utgöra en viktig del. Förskolan har under hösten påbörjat ett arbete kring trygghet med Héléne Jenvén inom FIL-projektet och personalen har haft tre utbildningstillfällen. Under nästa år fortsätter arbetet på varje enhet med att utifrån frågeställningar och samtal förankra tre grundregler: *Alla får vara med i den fria leken, Inget barn bestämmer över ett annat barn* och *När någon säger stopp eller sluta så slutar man omedelbart*. Arbetet med Héléne Jenvén har prioriterats varpå ingen utbildning i diskrimineringsgrunderna har ägt rum under året. Arbetet har fått en bra start och ett utvecklingsområde under kommande år är att tillhandahålla direkt handledning till arbetslagen.

En viktig del av skoldagen för våra elever är rasten och att den är ett tillfälle till lek och aktivitet. Flera enheter arbetar aktivt med organiserade rastaktiviteter vilket hjälper till att skapa trygghet för våra elever och en god sammanhållning på skolan. Genom organiserade aktiviteter behöver eleverna inte fundera över att det inte finns något att göra på rasten eller oroa sig för att de inte ska få vara med. Rektorerna kan se att organiserade rastaktiviteter gör skillnad för elevernas trygghet. Det blir umgänge över klassgränserna, en lugnare stämning på rasterna, färre konflikter och det blir lättare för eleverna att komma in i ett lärande när rasten varit bra. På högstadiet har en elevcoach funnits under våren som främst jobbat med att vara en extra vuxen i skolan. Elevcoachen har jobbat aktivt för att integrera våra nyanlända elever under rasterna och med att eleverna ska känna trygghet i rastmiljöerna.

Ledningsgruppen har under året arbetat med frågor kring hot och våld och tagit fram en övergripande rutin för arbetet som håller på att implementeras i verksamheterna. Tanken är att rutinen ska ge personalen trygghet och kunskap om hur man ska agera vid en händelse av hot och våld. Ledningsgruppen har även haft en krisövning tillsammans med kommunens säkerhetssamordnare för att jobba med övergripande krishanteringen. Respektive enhets krisplan har uppdaterats vid läsårsstart och under hösten har man fortsatt arbetet med krisplanerna för att se till att all personal känner sig trygg i hur dom ska agera om en situation skulle uppstå.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att känslan av trygghet hos våra barn och elever är väldigt god men vi är inte nöjda förrän 100 % av våra barn och elever känner att dom är trygga i våra verksamheter. Därför anser vi inte att målet är uppfyllt.

Aktivitetsplan 2016:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig	Status?
Samarbete med Hélène Jenvén	Ett samarbete med högskolan i Skövde, Hélène Jenvén (forskare) och Skaraborgs kommunalförbund, har initierats med syfte att öka kunskapen om förebyggande arbete mot kränkningar och mobbning.	Dec 2016	Rektor	Pågår
Krisplaner	Under året kommer vi att ta fram planer för extraordinära händelser som kan tänkas inträffa i förskolan/skolan så all personal känner att dom vet hur dom ska agera om något oväntat skulle inträffa.	Okt 2016	BU-chef	Klart
Fortbildning i diskrimineringsgrunderna	Förskolans personal kommer att få utbildning kring diskrimineringsgrunderna.	Dec 2016	Förskolechef	Inte påbörjat
Enkätutvärdering	En gång per år ska en enkät skickas ut till vårdnadshavare där de har möjlighet att ge synpunkter på förskoleverksamhet och där bland annat tryggheten utvärderas.	Dec 2016	Förskolechef	Klart
Teamtid åk 7	Elevens val i åk 7 där klasserna tillsammans med sina klassföreståndare träffas och jobbar med värderingsfrågor, samarbetsövningar och andra aktiviteter som gynnar trygghet, gemenskap och arbetsro.	Dec 2016	Rektor 7-9	Klart
Raster	<u>Bläckfisken</u> - ska schemalägga raster så att inte alla elever har rast samtidigt utan det blir mer uppdelat. <u>7-9</u> - Fortsätter jobbet med att få fler vuxna ute bland eleverna på raster. Detta är ett sätt för alla att skapa goda relationer. <u>Hammarnskolan</u> - Under vårterminen 2016 fokuserar man på arbete med raster och genomför organiserade rastaktiviteter tre gånger per vecka.	Dec 2016 Dec 2016 Juni 2016	Rektor Rektor Rektor	Pågår Pågår Pågår

Indikator:	2012	2013	2014	2015	2016
Lokal brukarundersökning					
Andel barn/elever som känner sig trygga i förskola och skola*	F: 95% Åk 5: 90% Åk 8: 81 %	F: 90 % Åk 5: 95 % Åk 8: 93 %	F: 97 % Åk 5: 96 % Åk 8: 98 %	F: 97 % Åk 5: 96 % Åk 8: 98 %	F: 99 % Åk 5: 95 % Åk 8: 95 %

*Frågeställning till vårdnadshavare i förskolan: "Mitt/vårt barn trivs i förskolan/familjedaghemmet". Frågeställning till elever i åk 5 och 8: "Jag känner mig trygg i skolan".

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 8:**Hjo kommun ska aktivt bidra till att invånarna i Skaraborg ska ha Sveriges bästa hälsa 2020****Så här har verksamheten arbetat under 2016 för att nå målet:**

Hiki-gruppen, som bestod av pedagogisk personal och personal från elevhälsan, och arbetade med våra elever med hemmasittarproblematik har efter vårterminen upplöst pga. avslutad tjänst i kommunen. Däremot är arbetet runt dessa elever i en ny uppstartsfas. Förvaltningen har fortfarande inte fått till ett väl fungerande samarbete internt kring de elever som riskerar att hamna i lång olovlig frånvaro. Skolans samarbete med IFO behöver utvecklas och ett samtal har påbörjats på folkhälsoplanerarens initiativ för att utveckla detta samarbete. Detta inom ramen för ovan nämnda FIL- projekt.

I det pågående projektet att skapa goda lärmiljöer för elever med neuropsykiatriska funktionshinder (NPF) har elevhälsan främst arbetat ur ett främjande och förebyggande perspektiv för denna elevgrupp med goda resultat som följd. Arbetet har fått goda vitsord inte minst av BUP och det har också inneburit ett bättre samarbete med BUP.

Bläckfisken, Hammarnskolan, Korsberga och Fågelås har haft organiserade rastaktiviteter under året, bl.a. har några enheter haft rastdisco, vilket har varit uppskattat av eleverna. Organiserade rastaktiviteter gör det lättare för eleverna att aktivera sig under rasterna vilket skapar flera positiva hälsoaspekter. Det finns en trygghet i att alla får vara med på aktiviteten, det blir en lugnare stämning och mindre konflikter och eleverna kommer snabbare in i ett lärande efter rasten. I Korsberga har man tidigare jobbat med Motion och Aktivitet i Skolan (MASK) i samarbete med Korsberga IF men det finns inte längre ekonomiska medel för att anställa personal för MASK. Personalen har därför under hösten påbörjat ett nytt arbete med organiserade rastaktiviteter i egen regi. På Duvan har man under året påbörjat arbetet med att ta fram en plan för arbete med organiserade rastaktiviteter.

I förskolan pågår ett medvetet arbete för en god ljudmiljö ständigt genom inköp av rätt material och genom att utöka tiden ute för personal och barn. Genom personalförstärkning med anledning av statsbidrag för minskade barngrupper finns nu möjlighet att vid flera tillfällen dela barngruppen. Då används "uterummet" och ger på så sätt förutsättningar för barn och personal att vara ute vid flera tillfällen under en vecka. Man har valt att inte använda Avonovas checklista utan arbetat med ljudmiljön på andra sätt.

Aktivitetsplan 2016:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig	Status?
Hiki-gruppen	Hitta alternativa lösningar för att alla elever ska vilja gå i skolan och utvecklas	Dec 2016	Rektor 7-9	Avslutat
Rastaktiviteter	<u>Bläckfisken</u> - Organiserade rastaktiviteter en gång i veckan för att skapa förutsättningar för fler aktiviteter under raster. <u>Hammarnskolan</u> – organiserade rastaktiviteter tre gånger i veckan. <u>Korsberga</u> – fortsätta arbetet med	Dec 2016	Rektor	Pågår

	MASK och organiserade rastaktiviteter. Anpassa skolgården så den tillåter fler fysiska aktiviteter. <u>Duvan</u> - påbörjar arbete med hur man kan arbeta med raster och rastaktiviteter.			
Förbättra ljudmiljön	Arbeta med åtgärder för att förbättra ljudmiljön i enlighet med Avonovas checklista samt genom utökad utevistelse.	Dec 2016	BU-chef Förskole- chef	Pågår

Indikator:	2009	2010-2013	2014	2015	2016
SKLs öppna jämförelser					
Självskattat allmänt hälsotillstånd (2020 ska 73 % av Hjoborna skatta sitt allmänna hälsotillstånd som gott.)	66,2 %	Ingen mätning gjordes	74 %	Ingen mätning görs	Ingen mätning görs

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 10:

I Hjo ska man få ett gott bemötande och uppleva att det är enkelt att kontakta kommunen

Så här har verksamheten arbetat under 2016 för att nå målet:

Inom alla våra verksamheter arbetar man ständigt med det goda mötet och att skapa goda kontaktvägar mellan personal, barn, elever och vårdnadshavare. Under året har förskolan och grundskolan försökt att i största möjliga utsträckning anlita tolk vid samtal med vårdnadshavare med annat modersmål än svenska och ha tolk vid föräldramöten för att ge förutsättningar för att vårdnadshavare att tillgodogöra sig information från verksamheten. Det är viktigt att vi kan skapa förståelse för hur verksamheten fungerar och goda relationer med alla vårdnadshavare och att arbeta med tolk ger goda förutsättningar för detta.

Under våren har en ny informationsbroschyr tagits fram till vikarier som ska arbeta inom barn och utbildning och administrationen har försökt att organisera informationsflödet så att vikarierna ska få samma information oavsett vilken verksamhet de ska vikariera i. Det finns mer arbete att göra för att skapa goda förutsättningar för våra vikarier och det arbetet kommer att fortgå under kommande år. Förskolan har under året börjat med gemensamma informationsmöten för nya vikarier där de har fått information och haft möjlighet att ställa frågor till förskolechef och barnomsorgshandläggare innan de påbörjar sitt arbete i verksamheten. Det har varit ett lyckat upplägg för introduktion som man kommer att fortsätta med och där även grundskolan kommer att vara med i fortsättningen.

Aktivitetsplan 2016:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig	Status?
Information till nyanställda vikarier	Se över och revidera informationen till vikarier och hur dom får information om det goda mötet och förhållningssätt.	Juni 2016	BU-chef	Klart
Tolk vid samtal med vårdnadshavare	Inom förskolan jobbar man med tolk i samtal med vårdnadshavare med annat modersmål än svenska för att minska risken för missförstånd och skapa en god kontakt med vårdnadshavarna.	Löpande	Förskolechef	Pågår

Indikator:	2012	2013	2014	2015	2016
SCB:s medborgarundersökning					
Betygsindex för bemötande och tillgänglighet.	56 (medel 58)	Ingen mätning	59 (medel 58)	Ingen mätning	59 (medel 59)

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 11:**I Hjo ska man kunna vara med och påverka kommunen****Så här har verksamheten arbetat under 2016 för att nå målet:**

Alla våra skolor arbetar med klassråd och elevråd vilket är en viktig del när det kommer till att skola våra elever i den demokratiska processen. Ju äldre eleverna är desto mer aktiva och delaktiga blir dem och på högstadiet sköter eleverna elevrådet själva på ett väldigt bra sätt. Dom driver frågor och är aktiva i utvecklingen av skolan.

Våra enheter arbetar dagligen med barns inflytande och barns bästa, dock finns det mer arbete att göra på en övergripande nivå för att tillse att vi inte glömmer bort att beakta barn-/barnrättsperspektivet i den politiska beslutsprocessen. Den nationella barnrättighetsutredningen som presenterades i februari lämnar förslag till lag om inkorporering av barnkonventionen. De författningsförslag som lämnades föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. Utredningssekreterare som jobbar mot barn och utbildning deltog i våras på Barnrättsdagarna i Örebro där fokus låg på barnkonventionen som lag. Inspiration och idéer togs med därifrån hur vi skulle kunna jobba med att utveckla vårt arbete med barns rättigheter på ett övergripande plan för att vara väl förberedda när barnkonventionen blir lag. Under året har andra arbetsområden hamnat i fokus vilket inneburit att arbetet inte kommit igång men under 2017 kommer barnkonventionen att uppmärksammas tillsammans med övriga delar av förvaltningen, bl.a. genom en heldag i mars 2017 tillsammans med närliggande kommuner som anordnas av folkhälsostrategerna.

Under våren har ett möte med "Förenade föräldrar" ägt rum där förvaltningen informerade och hade en dialog med deltagande föräldrar. Under hösten har inget möte ägt rum då föreningen inte längre är aktiv.

Aktivitetsplan 2016:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig	Status?
Barnkonventionen i praktiken	För att tillgodose att barnens perspektiv inte glöms bort i kommunala beslut som berör dem så behöver vi se över våra arbetssätt för detta på en övergripande nivå.	Dec 2016	BU-chef	Inte påbörjat
Klassråd och elevråd	Klassråd och elevråd genomförs regelbundet i alla årskurser.	Löpande	Resp. rektor	Pågår
Föräldrakontakt	<u>Förskolan</u> – Möten med föräldraföreningen "Förenade föräldrar" två gånger per år.	Dec 2016	BU-chef	Klart

Indikator:	2012	2013	2014	2015	2016
SCB:s medborgarundersökning					
Sammanfattande nöjd inflytande index.	38 (medel 39)	Ingen mätning	44 (medel 40)	Ingen mätning	43 (medel 42)

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 12**Hjo ska arbeta för att förebygga främlingsfientlighet**

Så här har verksamheten arbetat under 2016 för att nå målet:

All vår personal har gjort ett aktivt arbete under året med att integrera våra nyanlända elever i verksamheten och jobba med att förmedla allas lika värde och att alla ska bemötas med respekt oavsett ursprung. En grupp bestående av personal från elevhälsan och 7-9 har under hösten deltagit i en kurs i skolverkets regi i syfte att motverka rasism och främlingsfientlighet i skolan. Gruppen har arbetat fram en åtgärdsplan för samtliga årskurser år 7-9 och planen ska kopplas till skolans likabehandlingsarbete. Gruppen har varit mycket aktiv och engagerad och fick mycket beröm för sin insats vid kursavslutningen från kursledningen.

Förskolans Flerspråkighetsplan har lyfts in i Litteraturprojektet som en del av certifieringsgrunderna vilket har lett till att den fått nytt fokus hos personalen. Planen reviderades av kommunens läs- och skrivutvecklare i augusti.

Under februari hade årskurs 9 en utställning på Kulturkvarteret med bilder och ord utifrån deras erfarenheter av Polenresan som genomfördes i september 2015. Eleverna var med och ställde iordning och visade sin utställning under vernissage. Eleverna var väldigt stolta över sitt arbete och fick svara på mycket frågor från besökare. Utställning var väldigt uppskattad, både av eleverna och besökare, och var ett bra sätt för eleverna att få tillfälle att jobba med och bearbeta sina känslor efter resan.

I september reste årskurs 9 i två omgångar till Polen där de besökte koncentrationslägren Auschwitz/Birkenau. Eleverna förberedde sig inför resan genom att läsa om världskrigen, förintelsen, främlingsfientlighet, -ismerna (fascism, nazism etc.) och arbeta med värdegrundsarbete. Resorna gick väldigt bra och elever och personal genomförde resan på ett mycket tillfredsställande sätt. Eleverna tycker att resan är gripande och att den gör att kunskaperna går mer på djupet då historien blir mer konkret och "verklig". Eleverna växer som människor under denna resa, den utvecklar eleven på många plan alltifrån kultur/språk/förhållningssätt. Den bidrar även till en ökad gemenskap både i förhållandet elev-elev, men även personal-elev.

Aktivitetsplan 2016:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig	Status?
Flerspråkighetsplan	Flerspråkighetsplanen för förskolan ska följas upp, utvärderas och ev. revideras.	Aug 2016	Förskolechef	Klart
Vernissage	Eleverna åk 9 ställer ut bilder och tankar utifrån resan som gjordes till Polen och Auschwitz/Birkenau i september 2015	April 2016	Pedagoger, elever och rektor	Klart
Auschwitz/Birkenau	Resan för årskurs 9 planeras att genomföras i september 2016.	Sep 2016	Rektor	Klart

Uppföljning sker i form av redovisning av genomfört arbete.

Kommunstyrelsens mål 2016 för barn och utbildning

Kommunstyrelsens mål 1:

Hjo kommun ska arbeta med bemanning efter invånarnas behov

Så här har verksamheten arbetat under 2016 för att nå målet:

Utefter resurstilldelning ska alla våra enheter arbeta med effektiv personalplanering för att ha en bemanning som svarar upp mot invånarnas behov. Hur vi fördelar våra resurser internt för att nyttja dem så effektivt som möjligt är en fråga som vi behöver jobba med framåt. Vi behöver se över vår resursfördelningsmodell så att vi skapar förutsättningar att kunna fördela resurser där de behövs som mest. Förvaltningen har under hösten påbörjat ett arbete med att förändra resursfördelningsmodellen och det kommer att fortsätta under 2017. Det är ett arbete som behöver göras tillsammans med rektorer, pedagogisk personal och fackliga representanter för att skapa en förankring för en fördelningsmodell som kan hålla över tid.

Frågan kring att erbjuda barnomsorg nattetid har lyfts till förvaltningen och för att undersöka behovet inkluderades i årets brukarundersökning riktad mot vårdnadshavare som har barn i förskolan frågeställningen "Har du/ni behov av barnomsorg på tider utöver det som kommunen erbjuder i nuläget?". Frågan hade fem olika svarsalternativ och resultatet visade på att det är få som svarat att de har regelbundet behov av barnomsorg nattetid. Med tanke på efterfrågan och vad det kostar att ha igång verksamhet även nattetid så ser inte förvaltningen att det är aktuellt att ändra tiderna som barnomsorg erbjuds.

Aktivitetsplan 2016:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig	Status?
Enkätundersökning	Genomföra en enkätundersökning för att undersöka behovet av barnomsorg nattetid.	Aug 2016	BU-chef	Klart

Uppföljning sker i form av årlig redovisning.

Kommunstyrelsens mål 7:

Ej uppfyllt

Eleverna upplever att de har inflytande över sitt lärande

Så här har verksamheten arbetat under 2016 för att nå målet:

Att våra elever känner att de har inflytande över sitt lärande är självklart väldigt viktigt och något våra pedagoger utifrån läroplanens krav arbetar med dagligen ute i verksamheterna. Vi kan se på resultatet från vårens enkätundersökning att andelen elever som upplever att de har inflytande över sitt lärande har minskat jämfört med föregående år. Årskurs 5 ligger en bit över rikets medel (87) och årskurs 8 en bit under rikets medel (71). Vi kan se att det skett en försämring i resultaten på årskurs 8 vilket är något som verksamheten behöver analysera djupare och jobba med. Det har även skett en liten försämring i årskurs 5 men inte alls lika markant som i år 8.

Under hösten genomförde Skolinspektionen sin skolenkät hos årskurs 5 och 9 där frågor kring elevernas upplevelse av inflytande ställdes och enkäten visade på ett sammanlagt resultat under medel i Hjo jämfört med övriga deltagande skolenheter. Endast en av våra enheter låg över medel jämfört med deltagande skolenheter vilket visar på att det finns arbete att göra på de flesta av våra enheter när det gäller elevinflytande.

På högstadiet har rektor startat upp verksamheten med elevrådet och de har fått lämna in underlag till rektor gällande deras situation (hur de upplever att deras arbete bedrivits, vad de har för tankar om att elevrådet ska fungera och verka, om de känner att de fått handledning samt vad de har för framtidsvisioner). Tanken är att underlaget ska användas för ett fortsatt utveckling enhetens arbete med elevinflytande.

Hur vi jobbar systematiskt med elevinflytande är något som vi behöver jobba med på en övergripande nivå likaväl som på enhetsnivå. Arbetet med översynen har inte kommit igång under året på grund av att andra arbetsområden har prioriterats. Vi bedömer att målet inte är uppfyllt då andelen elever som upplever att de har inflytande över sitt lärande har minskat och vårt underlag visar att vi har en del att jobba på när det gäller elevinflytande.

Aktivitetsplan 2016:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig	Status?
Plan för elevinflytande	Göra en översyn över arbetet med elevinflytande och enheternas planer.	Dec 2016	BU-chef/rektor	Ej påbörjat

Indikator: Enkätundersökning	2012	2013	2014	2015	2016
Andel elever (%) som upplever att de har inflytande över sitt lärande*	Åk 5: 87 % Åk 8: 39 %	84 % 81 %	93 % 73 %	97 % 74 %	94 % 59 %

*Frågeställning till elever i åk 5 och 8: "Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter".

2. I budgeten har politiken angett ett antal politiska prioriteringar. Dessa beskrivs här nedan i text utdragen från budget 2016.

Beskriv hur verksamheten avser att jobba mot angiven politisk prioritering utifrån eventuellt tilldelade medel.

Politiska prioriteringar 2016

Särskolan

Budget 2016: Antalet elever inskrivna inom särskolan har under de senaste åren ökat. Verksamheten har idag 7 elever inskrivna, 2016 kommer totalt 11 elever vara inskrivna i särskolan. Tidigare köptes denna verksamhet till stor del från Skövde kommun vilket innebar dels interkommunal ersättning samt dyra taxiresor. Idag är alla elever som är inskrivna inom grundsärskolan i egen regi, vilket jämfört om eleverna gått i Skövde är ett billigare alternativ. För att möta den ökade elevökningen kompenseras politikområdet inför 2016 med 500 tkr.

Arbete 2016: Personal anställd.

Nya förskolan

Budget 2016: I januari 2016 öppnas den nya förskolan på området Knäpplan. Förskolan är dimensionerad för att ta emot 120 barn. Enligt dagens resursfördelningsmodell innebär det sammanlagt 18 tjänster. De verksamheter som ska flytta till den nya förskolan är Talldungen som idag har 6 tjänster, Ugglan och Örnén med sammantaget 7,5 tjänst samt Tryggis med 3,75 tjänst. Detta innebär ett ytterligare behov om 0,75 tjänst. Barn och utbildning tillförs 350 tkr för att tillgodose denna utökning.

Arbete 2016: Personal anställd.

Auschwitz

Budget 2016: Den 26 mars 2015, (Kf § 99) fattades ett inriktningsbeslut om att årskurs 9 årligen ska genomföra en studieresa till Auschwitz, utifrån detta tillförs Barn och utbildning 250 tkr till budget 2016. Syftet är att studieresan till Auschwitz ska genomföras under höstterminen för att man sedan ska kunna använda de kunskaper och intryck eleverna fått med sig i arbetet under resten del av läsåret. Resan är inte tänkt att bli ett fristående inslag i undervisningen utan en väl integrerad del som kan ge en bra start för läsårets arbete. Studieresan är även viktig ur ett demokratiskt perspektiv; att lära av historien för att påminna oss om alla människors lika värde som vår demokrati bygger på.

Arbete 2016: Årets resa ägde rum i slutet av september och liksom tidigare år var eleverna indelade i två grupper som reste ner i två omgångar.

SFI (svenska för invandrare) IK/SVA/modersmål/Studiehandledning

Budget 2016: För att skolorna på ett bra sätt ska kunna ta emot ett ökande antal nyanlända elever är det nödvändigt att kommunerna har beredskap och kunskap för att kunna organisera undervisningen utifrån detta. Elever som inte kan tillgodogöra sig undervisningen på svenska i olika ämnen på grund av otillräckliga kunskaper i svenska språket, har rätt till studiehandledning på sitt modersmål. Nya riktlinjer för nyanlända innebär bland annat att dessa elever har rätt till samma undervisningstid i skolan som övriga elever. Antalet elever både inom kommunens grundskola samt även på vuxenutbildningens SFI utbildning har under de senaste åren ökat markant. För att Hjo kommun på bästa sätt ska ge eleverna de förutsättningar som de behöver för en väl fungerande introduktion behövs förstärkningar. Detta ställer stora krav på skolans resurser varför vi i dagsläget för en dialog kring delning av

schablonersättningen mellan skolan och socialtjänsten. Regeringen har aviserat nya ersättningsnivåer, vilket innebär att schablonersättningen kommer ökas med 50 %. Även den ersättning som eftersöks för skolgång kommer att ökas med 50 %. Utifrån ovanstående tillförs barn och utbildning inga ytterligare medel utan hänvisas till ovan överenskommelse med socialtjänsten samt Migrationsverkets utökade ersättningsnivåer.

Arbete 2016: Schablonersättningen har delats mellan grundskolan och socialtjänsten för att täcka kostnader för IK och SVA-undervisning.

3. Avsnitt tre är uppdelat i fyra delar. Först beskrivs viktiga händelser under det kommande året tillsammans med övrig verksamhetsutveckling som inte går att koppla till något särskilt mål eller till visionen. I del två beskrivs hur verksamheten planerar att jobba med Hjo kommuns värdegrund "Det goda mötet". Sedan berättar verksamheten om kända viktiga händelser framöver (längre perspektiv än ett år). Avslutningsvis beskrivs de åtgärder som ska utföras under året utifrån föregående års internkontroll.

Viktiga händelser och övrig verksamhetsutveckling under 2016

Övergripande

Det har under året varit en del förändringar i ledningsorganisation och i april påbörjade en ny verksamhetschef för barn och utbildning sin anställning. I samband med det gjordes en omorganisation av förvaltningen vilket innebär att arbete och socialtjänst blev ett eget verksamhetsområde och inte längre ligger under barn och utbildning. En del förändringar i ledningsgruppen har skett inför läsårsstart hösten 2016 där en ny rektor rekryterades till högstadiet som tyvärr blev kortvarig. Under hösten har vi därför haft en tillförordnad rektor på 7-9 som vid årsskiftet övergick i en tillsvidareanställning. Under hösten har även en översyn av lednings- och administrationsorganisationen påbörjats som kommer att fortsätta under nästa år.

Under våren 2017 kommer Skolinspektionen att göra en tillsyn i Hjo och under hösten har förarbetet inför denna påbörjats. Bland annat har elever, personal och vårdnadshavare har fått besvara en enkät vars resultat till viss del legat till grund för vilka skolenheter som får en mer riktad tillsyn. Arbetet med att förbereda oss inför tillsynen kommer att fortsätta i början av 2017.

Förskola

Projektet Certifierade Litteraturförskolor i Hjo kommun har på kort tid utvecklat förhållningssätt hos personalen på förskolan och även förskolans lärmiljöer. Arbetets tydliga struktur och innehåll har fallit väl ut hos många arbetslag. Under hösten har kommunens språkutvecklare fortsatt processamtal med arbetslagen som mynnat ut i utvecklingsområden utifrån certifieringsgrunderna. I juni och november certifierades avdelningar under festliga former vilket innebär att 13 av 21 avdelningar nu är certifierade. De resultat vi ser så här långt är att miljöerna på våra avdelningar förändras och förnyas oftare än förut, att alla barn blir lästa för varje dag, att böcker finns tillgängliga i alla utrymmen och rum, att böckernas innehåll påverkar leken i positiv riktning, att intresset för böcker hos barn och personal ökat. Vårt samarbete med biblioteket har utvecklats. Fler barn och föräldrar lånar böcker. Högskolan i Skövde har visat stort intresse för vårt Språk- och litteraturprojekt och vill hitta former för att följa detta under en längre tid.

I januari invigdes Knäpplans förskola och vi kunde då se tillbaka på en mycket positiv byggprocess och ett fantastiskt resultat. Knäpplans förskola startade upp med fyra avdelningar i januari och med ytterligare två avdelningar i augusti. I samband med detta avslutades i juni verksamheten på förskolan Talldungen och flyttade till Knäpplans förskola. Även familjedaghemmet Tryggis verksamhet avslutades och barn och personal fick ny placering på flera olika förskolor.

Hammarns förskola har genomfört en mindre omorganisation. Man har gått från att arbeta med fyra 1-5 års avdelningar till arbete i åldershomogena grupper. I huset finns nu två avdelningar med barn i åldern 1-3 år och två avdelningar med barn i åldern 3-5 år. Syftet med omorganisationen är att kunna anpassa våra lärmiljöer och aktiviteter bättre efter åldersgrupper, kunna arbeta mer flexibelt samt följa de nationella

strömningar som alltmer utgår från åldershomogena grupper vilket medför att statsbidrag och kompetensutvecklingsinsatser oftast är riktade mot dessa. I samband med omorganisationen genomfördes även namnbyten på avdelningarna för att markera en nystart. Två dagar i november månad hade Hammarns förskola besök av Skolinspektionen. Kvalitetsgranskningen gällde förskolans arbete med flerspråkiga barns språkutveckling och visade på att vi uppfyller kraven väl. Endast två utvecklingsområden fick vi att arbeta vidare med.

I december fick vi besked om att vi beviljats 822 000 kr i bidrag för Skapande förskola. Tillgången till kulturaktiviteter och kulturella uttrycksmedel är en viktig del i våra barns lärande och deltagande i Skapande förskola innebär att vi kommer kunna erbjuda våra barn i förskoleålder ett större kulturutbud än i nuläget. Möjligheten att kunna jobba mer med kultur riktad mot förskolan ligger helt i linje med hur vi i kommunen vill jobba med en inkorporering av kultur i våra ordinarie verksamheter, från förskola till äldreomsorg.

Grundskola

Från 1 juli är det obligatoriskt för huvudmän i grundskolan att använda bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1. Det har inneburit att personalen, främst på F-3, på våra enheter under hösten har arbetat mycket med bedömningsstöden och hur man ska arbeta med dessa.

Hammarnskolan har under året utvecklat sitt arbetssätt i de yngre årskurserna och gjort en övergång från Att skriva sig till läsning (ASL) till Skriva sig till lärandet (STL). Personal har varit i Jönköping och hållit föreläsningar i ämnet vilket är ett gott betyg på att enheten gör ett bra arbete och ligger i framkant inom området.

På Guldkroksskolan har man arbetat mycket med samverkan fritids-skola och ge tid för samplanering. En gemensam fortbildningsdag genomfördes i april där man diskuterade hur samverkan mellan fritids och skola ska se ut. Arbete kommer att fortsätta utifrån Helen Jenvén-tänket, alla barn är allas barn och att all personal jobbar mot samma mål. Pedagogerna har fått gemensam planeringstid vilket är nödvändigt eftersom det är så många barn på fritids. På fritidshemmet Kroken har personalen under våren jobbat mycket med styrda aktiviteter för att dela upp gruppen då de haft många barn på avdelningen.

I Korsberga har personalen under hösten jobbat mycket med mjuka värden och värdegrundsarbetet. Arbetet kommer tillsammans med eleverna att fortsätta med implementering under våren 2017.

All personal på Fågelås skola har under hösten påbörjat en webb-utbildning för att utveckla deras arbete med NPF då skolan har en ökande andel elever med NPF som har behov av stöd.

Elever ur 9A och 9D har med framgång deltagit i First Lego League, deltävlingen i Skövde, där ett av lagen tog en hedrande andraplats i robotprogrammering och fick med sig en pokal hem till Hjo. Detta har kommit till stånd genom ett samarbete med den ideella föreningen Experimentlustan som tillsammans med skolan vill verka för att inspirera elever att välja tekniska jobb och på så sätt bidra till Framtidsstaden Hjo.

Arbetet med NPF och våra inkluderingspedagoger är inne på sitt andra projektår och har gått framåt. På de flesta enheter kan vi se att det har skett en positiv utveckling i arbetet med de elever som har behov av stöd under året. Inkluderingspedagogerna spelar en viktig och stor roll i det arbetet och är en resurs för enheternas utveckling. En utvärdering ska göras och redovisas för SPSM i februari 2017.

Modersmålsundervisningen, och studiehandledning på modersmål, har växt under året i takt med att vi fått fler elever med utländsk härkomst och kommer troligen att öka under de närmsta åren. Vårdnadshavare är medvetna om att möjligheten till modersmålsundervisning finns och det är fler som söker undervisning.

På högstadiet har arbetet med GAFE och Chrome books kommit igång bra. Det innebär ett annat arbetssätt för lärarna med nya pedagogiska verktyg och för de lärare och klasser som har kommit igång har det funkade bra. De har under hösten haft en stor digital satsning då dom gått in i satsningen med digitala läromedel fullt ut i vår en-till-en satsning på 7-9. Flertal kompetensutvecklingstillfällen för personalen har ägt rum och som en följd av detta har kompetensen höjts även hos våra elever. Även på 4-6 har arbetet med Chrome books påbörjats genom att klassuppsättningar har köpts in. Arbetet kommer fortsätta genom att fler uppsättningar köps in. Ledningen kan se att det behövs fortsatt kompetensutveckling för personalen för att fortsätta med utvecklingen inom detta område och att vi behöver se till att våra nätverk kan hantera den ökade belastningen en digitalisering i alla årskurs innebär.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen i Hjo består av kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrar samt Introduktionsprogrammet med inriktningarna; individuellt alternativ, preparand utbildning samt språkintröduktion.

Inom den kommunala vuxenutbildningen har vi under hösten haft totalt 107 studerande som läser kurser på grundskolenivå och gymnasienivå, både traditionellt med lärare men också via distans. De flesta elever som läser på distans läser kurser inom omvårdnadsprogrammet. Målet för dem är att samtidigt som de jobbar få en yrkesutbildning. Tillsammans med närliggande kommuner ingår vi i ett samverkansområde som erbjuder olika yrkes-, lärlings- och traineeutbildningar. Vi vill på bästa möjliga sätt möta de studerandes olika behov och försöker alltid hitta individuella lösningar för att de ska kunna ta sig vidare i livet, samtidigt som arbetsmarknadens och näringslivets efterfrågan möts.

Särskild utbildning för vuxna är en utbildning för studerande över 20 år som har inlärningssvårigheter som kan bero på en utvecklingsstörning eller förvärvad hjärnskada. Under hösten 2016 har vi haft 9 elever som läser svenska, engelska och matematik som de varvar med praktik på olika företag.

Utbildning i svenska för invandrare är en verksamhet där antalet studerande förändras hela tiden. Under hösten har vi haft ett genomsnittligt antal studerande på 60 elever, med 13 olika nationaliteter, men huvuddelen av de studerande kommer från Syrien och Afghanistan.

Introduktionsprogrammet med dess olika inriktningar har vi valt att dela upp i två olika grupper. En grupp med elever som kommer direkt från svensk grundskola åk 9, och som saknar behörighet till nationellt gymnasieprogram. Där har vi under hösten haft 8 elever inskrivna som läser utifrån individuell studieplan. Den andra gruppen, ca 40 elever, består av alla våra nyanlända pojkar och flickor som först och främst fokuserar på studier i det svenska språket. Efter kartläggning av tidigare kunskaper, skolerfarenhet och förmåga att ta till sig det svenska språket introduceras fler ämnen, både praktiska och teoretiska. Syftet och målet är att eleverna ska ta sig vidare i skolsystemet och utbilda sig, få jobb och bli självständiga samhällsmedborgare.

Under hösten 2016 har vi inom Vuxenutbildningen jobbat systematiskt med att hitta fungerande strukturer och en trygg och stabil organisation för hela verksamheten. Fokus har bland annat legat på följande inom de olika områdena:

- Organisation - tjänstefördelning – personal, undervisningstid, ramtid, APT.
- Ekonomi - vad är sökt statsbidrag för?
- Lokaler - vilka lokaler har vi tillgång till? Anpassa paviljongerna utifrån våra verksamheter, larm.
- Administrativt - påbörjat ett arbete med att utnyttja verksamhetssystemet Procapita på ett effektivt sätt, skicka rätt uppgifter till SCB och CSN.
- Utvecklingsarbete – kompetensutveckling, systematiskt kvalitetsarbete.
- Kommunal vuxenutbildning - nya delkurser i Svenska, hur organiserar vi oss?
- Utbildning i svenska - gruppindelningar utifrån Skolverkets studievägar och delkurser.
- Introduktionsprogrammet (Individuellt alternativ, preparand utbildning) - att ge eleverna hela skoldagar, möta elever med en hemmasittarproblematik.
- Introduktionsprogrammet (Språkintröduktion) - kartläggning av tidigare kunskaper och nuläge
- Samarbete Folkhögskolan - gemensam personal, hur gör vi på bästa sätt? Lokaler och kostnader.
- Kommunala aktivitetsansvaret - hur och vad gör vi? Hur samarbetar vi i kommunen? Arena 9.0, DUA, fullföljda studier?

Så här arbetar vi med Hjo kommuns värdegrund ”Det goda mötet” 2016:

Samarbetet med Helen Jenvén är en del i arbetet med värdegrunden *Det goda mötet* då hennes arbetssätt och de verktyg hon ger bygger på att alla, barn som vuxna, får vara med. Arbetssättet går att applicera på alla våra enheter, oavsett om det rör barngrupper eller personalgrupper.

Aktivitetsplan:

Aktivitet	Beskrivning	Slutdatum	Ansvarig
Arbete i ledningsgruppen	Arbete med värdegrunden kommer vara ett utvecklingsområde för ledningsgruppen under året och det är en löpande process som vi behöver arbeta med.	Löpande	BU-chef

Framtid

Hjo kommun växer och de största frågorna för verksamheten framöver är att arbeta med lokal- och personalförsörjning. När det gäller lokalförsörjningen finns det ett politiskt inriktningsmål som ger oss förutsättningar att möta vårt ökande lokalbehov. 2021 ska en ny F-6 skola stå klar i tätorten, 2017-2018 ska B-huset på Guldkroksskolan renoveras, 2017 byggs Orrelyckans förskola ut med en avdelning och 2019 ska en ny förskola byggas i Korsberga. Det är stora och väldigt roliga projekt som kommer att ta tid i anspråk närmaste åren och som ger goda förutsättningar för en utveckling av vår verksamhet.

Personalförsörjningen är en utmaning med tanke på den hårda konkurrens som finns om behöriga och legitimerad personal. Vi behöver jobba mer aktivt med kompetensförsörjning och hur vi marknadsför oss som arbetsgivare, både på en övergripande nivå men också specifikt för vår verksamhet. Under året har frågan om arbetsmiljön i förskola och skolan aktualiserats alltmer och vi vet att det är en verksamhet med hög stressnivå. Arbetsmiljöarbetet behöver förtydligas, framförallt på chefsnivå.

Under våren presenterade Skolverket förslag på nationell strategi för skolans digitalisering som ska gälla under 2017-2022. Strategin är uppdelad i två delar, en för skola och förskola och en för gymnasieskola

och vuxenutbildning. Strategin innebär konsekvenser för vår del då den innehåller mål om tillgång till digitala verktyg. Bland annat är målet att alla elever i grundskolans årskurser 1-9 har tillgång till ett personligt digitalt verktyg inom tre år (2020) och barn/elever i förskolan och förskoleklass har minst ett verktyg på fem barn/elever inom fyra år (2021). Förutom inköp av digitala verktyg ställer det ökade krav på IT-infrastrukturen i våra byggnader vilket medför ökande kostnader. Vi kan också se att det finns behov av att höja den digitala kompetensen både på ledningsnivå och hos våra pedagoger för att försäkra att vi kan erbjuda en likvärdig, digital skolgång för att våra elever. En strategi för hur vi ska arbeta med digitaliseringen i våra verksamheter behöver tas fram så det finns en tydlig tanke och idé hur vi ska arbeta med de verktyg som finns. Ytterligare en aspekt i takt med att digitaliseringen ökar är att vi behöver ställa om från traditionella till digitala läromedel vilket troligen innebär en kostnadsökning.

Vuxenutbildning

Stora delar av Vuxenutbildningen i Sverige påverkas av olika politiska beslut;

- Öppnas gränser för att fler flyktingar ska kunna komma till Sverige?
- Vilka beslut tar Migrationsverket i enskilda människors rätt att stanna i Sverige eller inte?
- Beslutar regeringen att alla ska ha rätt till kommunal vuxenutbildning och ett nytt "kunskapslyft" kommer till stånd?

Om fler människor på flykt kommer till Sverige och Hjo måste vi kunna ta emot dessa och ge dem utbildningen utifrån deras möjligheter och förutsättningar, oberoende om de är under 18 år eller över. Om Migrationsverket beslutar att uppgradera ålder på våra nysvenska ungdomar och snabbare ge dem avvisningsbeslut kommer flera av våra elever att få lämna oss.

Om förslaget på allas rätt till kommunal vuxenutbildningen kommer att gå igenom måste vi vara beredda att ta emot de studerande. Tanken från regeringen är att satsa på dem som är längst från arbetsmarknaden och inte har mycket skolbakgrund bakom sig. Omfattande insatser av studie- och yrkesvägledning ska då ges till alla och en matchning mot arbetsmarknaden kopplat till den enskildes behov och möjligheter är avgörande. Detta samtidigt som CSN skärper kraven på ansökan och studiemedel, vilket innebär att den studerande har mer begränsat med tid för sina studier än tidigare. Detta innebär att vi som utbildningssamordnare måste bli ännu bättre på att se, stötta och hjälpa den enskilde eleven.

Åtgärdsplan 2016 utifrån internkontroll 2015

Nedan följer de interkontroller som genomfördes under 2015 och de planerade åtgärder de lett till. För bakgrund till åtgärderna hänvisas till internkontrollrapporterna. Beskrivna åtgärder följs upp i verksamhetsuppföljningen.

Kontrollmoment: Kommunalt aktivitetsansvar

Åtgärd	Ansvarig	Klart
Genomgång och avstämning av rutin och arbetssätt med berörd personal minst en gång per år.	BU-chef	Löpande

Uppföljning: Rutinen har inte fungerat under året och avstämningar med verksamhetschef och politik har inte skett. En anledning till det är att det har varit ett byte på den rektorspost som har ansvar för aktivitetsansvaret. Vi upplever dock att vi har bra koll på målgruppen som omfattas av aktivitetsansvaret.

Under hösten har frågan lyfts om aktivitetsansvaret ligger hos rätt verksamhet och diskussion kommer fortsätta i början på nästa år. I samband med detta ses tillhörande rutiner över igen.

4. Nedan finns möjlighet att ange nyckeltal som förtydligar vilka verksamhetsvolymenheten producerar. T.ex. antal elever, antal barn i barnomsorgen, antal ärenden/personer i hemtjänsten osv. Det är önskvärt att kunna följa verksamhetsvolymerna över tid.

Verksamhetsvolymen och nyckeltal

	2013	2014	2015	2016
Förskola				
Antal inskrivna barn 1-5 år (alla verksamheter)	443	464	472	477
Varav antal inskrivna barn i enskilda verksamheter	82	82	80	80
Grundskola				
Antal elever F-9	915	922	945	967
Antal inskrivna barn i fritidshem, 6-9 år (alla verksamheter)	350	369	349	383
Gymnasieskola				
Antal elever	343	343	326	323
Särskola				
Antal elever i grundsärskolan	7	7	6	6
Antal elever i gymnasiesärskolan	7	5	5	5

Nyckeltal (Källa: KKIK)	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Kostnad för ett inskrivet barn i förskolan	128 100 kr/år (medel 137 000)	125 000 kr/år (medel 131 000)	119 900 kr/år (medel 129 700)
Resultat nationella proven i åk 3	70 (medel 71)	70 (medel 70)	70 (medel 68)
Resultat nationella proven i åk 6	84 (medel 78)	95 (medel 93)	96 (medel 92)
Andel behöriga elever till gymnasiet	90,7 (medel 86)	90,4 (medel 85,2)	93,1 (medel 86,4)
Andel elever som fullföljer gymnasieutbildningen	69 (medel 71)	82,6 (medel 78,6)	82,6 (medel 78,3)

5. Den ekonomiska ramen som ligger till grund för verksamhetens planering kommer från Hjo kommuns budget. I detta avsnitt kan även möjliga omfördelningar inom verksamhetens tilldelade ram beskrivas, både i tabellform och i löptext.

Ekonomisk analys

Resultaträkning för politikområdet: Barn och utbildning

Barn och utbildning					
	Utfall 2015	Utfall 2016	Budget 2016	Prognos per 2016-08-31	Avvikelse mot budget
Intäkter	-21 381	-31 388	-17 191	-26 540	14 197
Kostnader	221 798	238 204	220 864	232 501	-17 340
Nettokostnader	200 417	206 816	203 673 + 2 300	205 961	-3 143 + 2 300
Resultat			=205 973	-2 288	-843

• Ekonomisk utvärdering

Jämförelse med periodens resultat

Barn och utbildning är indelat i fyra olika verksamhetsområden; Barn och utbildning gemensamt, Barnomsorg, Grundskola inkl. försklass och Gymnasie- och vuxenutbildning. Resultatet för 2016 redovisar ett underskott om 3,1 mnr, vilket är en försämring jämfört med den prognosen som gjordes vid delårsbokslutet med ytterligare -0,8 mnr.

Kommunstyrelsen beslutade under hösten att omfördela delar av driftsbudgeten och tillföra Barn och utbildning extra budgetmedel om sammanlagt 2,3 mnr. Detta för att täcka underskott som prognostiserade vid delårsbokslutet i augusti. Barn och utbildning fick efter denna justering en ny totalram om 206 mnr. All jämförelse nedan utgår från den ursprungliga budgeten om 203,7 mnr.

Intäkterna avviker med 14 mnr vilket till största del beror på ersättningar från Migrationsverket avseende asylsökande elever i grund- resp. gymnasieskolan samt ökad ersättning för SFI eleverna (svenska för invandrare) vid vuxenutbildningen. Utöver detta har intäkterna ökat pga. statsbidrag som aviserats under innevarande år bl.a. lärarlönelyft, låg- och fritidshemsstadiesatsning, förstärkt elevhälsa och karriärtjänster samt ersättningar från arbetsförmedlingen avseende tjänster AMS. Ovan intäkter har framförallt använts för att täcka ökade personalkostnader, vilket är en del av förklaringen till avvikelsen på kostnadssidan. Utöver denna avvikelse har grundskolan haft ökade personalkostnader framförallt inom Guldkroksskolans enheter samt även på Fågelåsskola, detta pga. ökade stödinsatser till följd av fler elever i behov av särskilt stöd. Under året har Barn och utbildning fått ökade hyreskostnader för nya Paviljonger, (vilka täckts av de 5,9 mnr kommunen tilldelats från staten för integration), men även pga. omförhandlingar av hyran för befintliga lokaler. Verksamheten har även haft tillkommande kostnader för matportioner på grund av fler elever inom skolan och fritidshemsverksamheten.

Jämförelse med årsprognos i delårsbokslutet

Avvikelsen jämfört med delårsbokslutet i augusti är en försämring med 0,8 mnr. Förklaringen till det ökade underskottet är tillkommande hyreskostnader, extra kostnader för "Hjo lärarlyftet" samt extrainsatt stöd för elever på Fågelås skola. Vid delårsbokslutet prognostiserats ett större överskott avseende de interkommunala gymnasiekostnaderna vilket delvis uteblivit till följd av ökad inflyttning samt att några valt att påbörja ny utbildning.

Personalkostnaderna inom Komvux/SFI har varit högre vilket beror på att visstidsanställningarna inte kunnat avvecklas i önskvärd takt.

	Utfall 2015	Utfall 2016	Budget 2016	Prognos per 2016-08-31	Avvikelse mot budget
Barn och utbildning gemensamt	7 506	7 318	7 538 + 2 300	7 213	220 + 2 300
Barnomsorg	52 333	55 096	55 762	56 691	666
Grundskola inkl. förskoleklass	97 471	99 677	96 727	98 591	-2 949
Gymnasie- och vuxenutbildning	43 106	44 724	43 644	43 466	-1 080
Summa	200 417	206 816	203 673 + 2 300= 205 973	205 691	-3 143 + 2 300= -843

• Ekonomisk utvärdering per verksamhetsområde

Vid delårsbokslutet prognostiserades ett underskott om -2,3 mnkr och vid nästkommande uppföljning i oktober försämrades prognosen för med ytterligare 0,3 mnkr, till -2,6 mnkr. För att slutligen hamna på ett underskott om -3,1 mnkr. Framsta anledning till det försämrade resultatet är bland annat tillkommande hyreskostnader samt det beslutade ”Hjo lärarlönelyftet”. Utöver detta pågår ett omställningsarbete för att komma i balans med budget, vilket innebär att visstidsanställningar skulle avslutas, där verksamheten inte nått hela vägen fram 2016, arbetet fortgår under våren 2017.

Barn och utbildning är indelat i fyra olika verksamhetsområden. **Barn och utbildning gemensamt** där resultatet blev ett överskott om 0,2 mnkr. Framsta anledning till överskottet är vakans av rektorstjänst delar av året samt att potten för oförutsedda kostnader intecknats som en besparing utifrån det ekonomiska läge verksamheten befinner sig i.

Resultatet för området **Barnomsorg** slutade vid årsskiftet på ett positivt resultat om 0,7 nkr. Förbättringen beror bland annat på att verksamheten fått in mer intäkter i form av föräldraavgifter, dels pga. fler barn/elever i verksamhet samt att inkomsttaket i maxtaxereformen reglerats under året. Utöver detta har verksamheten under året haft delar av tjänster vakanta, som tillfälligt bemannats med utbildad personal, vilket resulterat i överskott på personalkostnad sidan.

Grundskolan inklusive förskoleklass, särskola och förberedelseklass visar på ett underskott om 2,9 mnkr. Underskottet beror till största del på överdrag av personalkostnader på framförallt Guldkroksskolans enheter samt Fågelåsskola. Detta till följd av fler elever i behov av särskilt stöd. Verksamheten har under året planerat för en central särskoleverksamhet belägen på Guldkroksskolan. Detta för att samla personal med rätt kompetens på en enhet för att på bästa sätt möta elevernas behov. Idag har verksamheten flera av dessa elever ute på respektive enhet med assistentstöd, detta har medfört merkostnader. Verksamheten har påbörjat en omorganisation av det särskilda stödet och ett första led som genomförts under hösten är att rektorerna ansvarar för assistenterna på sina respektive enheter.

Resultatet för **Gymnasie- och vuxenutbildningen** är ett underskott om 1,1 mnkr. Att resultatet försämrats utifrån tidigare prognos beror bland annat på att det tillkommit kostnader för ökade hyror samt att verksamheten inte kunnat avveckla visstidsanställningar i den takt som planerats. Komvux samt SFI (svenska för invandrare) redovisar på helåret ett underskott om 0,7 mnkr. Underskottet inom vuxenutbildningen beror på fler beviljade

utbildningar jämfört med budget. Kostnaderna för Svenska för invandrare (SFI) täcks inte fullt ut av ersättning från Migrationsverket, då visstidsanställningarna inte avvecklats enligt ovan. Gymnasiekostnaderna redovisar ett underskott om 0,4 mnkr till följd av ökad inflyttning samt att några valt att påbörja ny utbildning.